

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૨૨૮૪/૨૦૨૨

વિથ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૨૪૧૧/૨૦૨૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	✓	

=====

વસાવા બાલુભાઈ મંગાભાઈ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી પથિક એમ. આચાર્ય (૩૫૨૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩, ૪ તરફે એ.જી.પી. વૈભવ શર્મા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

તારીખ : ૩૦/૦૩/૨૦૨૬

સંયુક્ત ચુકાદો

૧. રુલ તાત્કાલિક પરત કરવાપાત્ર. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર સામાવાળાઓ – સત્તાવાળાઓ વતી રુલની નોટિસની બજવાણી સ્વીકારે છે.
૨. બંને પક્ષો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલની સંમતિથી, હાલની અરજીઓ આખરી સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે.
૩. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળની હાલની અરજીઓ એપેલેટ ઓથોરિટી, ડેપ્યુટી સેક્રેટરી ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એન્ડ માઈન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ ગુજરાત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૪/૦૧/૨૦૧૮ ના વાદગ્રસ્ત હુકમો અને કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૪/૦૩/૨૦૨૩ ના હુકમોને પડકારતાં અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ છે.
૪. બંને અરજીઓમાં ઉપસ્થિત થતો ટૂંકો પ્રશ્ન ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા સંબંધિત છે.
૫. બંને અરજીઓ સમાન મુદ્દા સાથે સંબંધિત હોવાથી, બંને અરજીઓને સાથે જોડવામાં આવી છે અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૨૨૮૪/૨૦૨૨ ને મુખ્ય કેસ ગણીને આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.
૬. હાલના કેસની હકીકતો એવી છે કે અરજદારોએ નર્મદા નદીના પટમાંથી સાદી રેતી માટે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કલેક્ટર સમક્ષ અરજી દાખલ કરી

હતી, જે (૧) માંગેલ વિસ્તાર બ્લોકમાં સમાવિષ્ટ ન હતો, (૨) તલાટી કમ મંત્રી તરફથી કોઈ અભિપ્રાય મળ્યો ન હતો અને (૩) બ્લોક પદ્ધતિ દ્વારા તેમના વિસ્તારમાં ક્વોરી લીઝ ફાળવવા માટે સંબંધિત ગ્રામ પંચાયત તરફથી કોઈ હકારાત્મક અભિપ્રાય મળ્યો ન હતો તેવા કારણોસર રદ કરવામાં આવી હતી. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે સંબંધિત ગ્રામ પંચાયતે હાલના અરજદારોને ક્વોરી લીઝ પૂરી પાડવા માટે ના-વાંધા પ્રમાણપત્ર આપ્યું છે અને કલેક્ટરના હુકમ સામે, અરજદારોએ રિવિઝન અરજીઓ દાખલ કરીને ડેપ્યુટી સેક્રેટરી (અપીલ) ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એન્ડ માઈન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ સમક્ષ આશરો લીધો હતો. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે ડેપ્યુટી સેક્રેટરી (અપીલ) એ રિવિઝન અરજીઓ એ આધારે રદ કરી હતી કે તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ થી ગુજરાત માઈન્સ એન્ડ મિનરલ્સ કન્સેશન્સ રૂલ્સ ૨૦૧૭ લાગુ થવાથી તમામ ખાણકામ પ્રવૃત્તિ માત્ર જાહેર હરાજી દ્વારા જ હાથ ધરવામાં આવશે અને તેથી આ અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

૭. અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ અને સામાવાળાઓ તરફે વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરને વિગતવાર સાંભળવામાં આવ્યા. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનું અવલોકન કર્યું.

૬. ૨૦૨૩ (૦) જી.યુ.જે.એચ.સી. ૫૪૧૨૭ : ૨૦૨૩ (૦) જે.એક્સ.(ગુજ.) ૮૨૩ માં રિપોર્ટ થયેલ ગુજરાત રાજ્ય વિ. ગીગનભાઈ નથુભાઈ કારોતરાના કેસમાં, આ

કોર્ટની માનનીય ડિવિઝન બેન્ચે પેરા - ૫ અને ૬ માં નીચે મુજબ ઠેરવ્યું છે અને

અવલોકન કર્યું છે:-

“૫. ઉપરોક્ત હકીકતોના સંદર્ભમાં, વિચારણા માટે ત્રણ મુખ્ય પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થાય છે.

૫.૧ પ્રથમ, શું તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ ના રોજ ગુજરાત માઈનોર મિનરલ કન્સેશન રૂલ્સ, ૨૦૧૭ તરીકે ઓળખાતા વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા હોવાને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન સિંગલ જજ સદર નિયમોથી અપ્રભાવિત રહીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની અરજીઓનો નિર્ણય કરવાનો નિર્દેશ સત્તાવાળાઓને આપી શક્યા હોત? શું અરજીઓ પર વિચારણા કરતી વખતે વૈધાનિક નિયમોની અવગણના કરી શકાય અથવા તેનાથી વિચલિત થઈ શકાય?

૫.૧.૧ બીજું, શું રાજ્ય સરકાર નિયમોના સંચાલનને ધ્યાનમાં લીધા વિના, સ્પષ્ટતાત્મક પરિપત્ર દ્વારા 'બચાવી લીધેલા કેસો' ની શ્રેણી બનાવી શક્યા હોત જેથી એવી જોગવાઈ કરી શકાય કે રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી પેટિંગ અનિર્ણિત અરજીઓના સંબંધમાં, ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અરજીઓ પર પ્રક્રિયા કરી શકાય;

૫.૧.૨ ત્રીજું પાસું જેને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર હતી, જેમ કે દલીલ કરવામાં આવી હતી, તે એ છે કે શું અન્ય જિલ્લામાં સમાન સ્થિતિ ધરાવતા અન્ય વ્યક્તિઓને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવી હોવાના આધારે, હાલના અરજદારો તેમને ક્વોરી લીઝ આપવા માટે તેમની સાથે સમાન વ્યવહારની માંગ કરી શકે છે.

૫.૨ આગળ વધતાં પહેલાં, ૨૦૧૭ ના વૈધાનિક નિયમોની નોંધ લેતાં, વૈધાનિક નિયમોનો સંદર્ભ લઈ શકાય.

૫.૨.૧ ઉપરોક્ત નિયમોમાં, પ્રકરણ છઠ્ઠા હેઠળ, જેનું શીર્ષક અસ્તિત્વમાં રહેલી મંજૂરી અનુસાર ક્વોરી લીઝની મંજૂરી છે, નિયમ ૨૮ આવે છે. પેટા-નિયમ (૩) સુધીનો સદર નિયમ નીચે મુજબ પુનઃપ્રસ્તુત છે,

(૧) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખ પહેલાં મળેલ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧) ને પૂર્વગ્રહ વિના, જ્યાં આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય અથવા જો સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કર્યો હોય, તો ક્વોરી લીઝ પેટા-નિયમો (૩) થી (૬) (સમાવિષ્ટ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર મંજૂર કરવામાં આવશે:

(૩) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખથી બે વર્ષના સમયગાળામાં નીચેની શરતોના સંતોષ પર સરકાર લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટના ધારકને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં હુકમ જારી કરશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે આવા અરજદારનો અધિકાર આપોઆપ જપ્ત થઈ જશે અને આવા કિસ્સાઓમાં, સરકારે આ હેતુ માટે કોઈ હુકમ જારી કરવાની જરૂર રહેશે નહીં:

(એ) અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટની શરતોની પરિપૂર્ણતા;

(બી) ખાણકામની કામગીરી શરૂ કરવા માટે લાગુ કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેવા તમામ સંમતિઓ, મંજૂરીઓ, પરમિટો, ના-વાંધા અને તેવા અન્ય દસ્તાવેજો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે મેળવેલ હોવા;

(સી) લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે માઈનિંગ પ્લાન (માઈન ક્લોઝર પ્લાન સહિત) ના સંબંધમાં પ્રકરણ આઠમાં નિર્દિષ્ટ શરતો સંતોષેલ હોવી;

(ડી) નિયમ ૬૪ માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ નાણાકીય ખાતરી રજૂ કરવી;

પરંતુ શરત એ છે કે બે વર્ષના સમયગાળામાં શરતો પૂર્ણ ન કરવાના કારણો દર્શાવતી લેખિત અરજી મળ્યા પછી, સરકાર, લેખિતમાં નોંધાયેલા કારણોસર, બે વર્ષના સમયગાળાને છ

મહિનાથી વધુ ન હોય તેવા વધારાના સમયગાળા માટે લંબાવી શકે છે:

પરંતુ વધુમાં શરત એ છે કે, અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મેળવવાના અધિકાર સિવાય, આ નિયમો અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર મંજૂર કરાયેલ ક્વોરી લીઝને લાગુ પડશે."

પ.ર.ર નિયમ ૨૯ નો પેટા-નિયમ (૧), જે સ્પષ્ટપણે જોઈ શકાય છે, તેણે એવી જોગવાઈ કરી છે કે નિયમોના પ્રારંભની તારીખ પહેલાં મળેલી ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે. પેટા-નિયમ (૨) મુજબ, જે કિસ્સાઓમાં નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં સરકારે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કર્યો હોય, તેમાં પેટા-નિયમ (૩) થી પેટા-નિયમ (૬) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવશે.

પ.ર.૩ પેટા-નિયમ (૪) અને પેટા-નિયમ (૫) બેંક ગેરંટી સંબંધિત છે, જ્યારે પેટા-નિયમ (૬) જણાવે છે કે રાજ્યમાં હરાજી પ્રક્રિયા અનુસાર આપવામાં આવેલ કોઈપણ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ટેન્ડર દસ્તાવેજો દ્વારા સંચાલિત થવાનું ચાલુ રહેશે. પેટા-નિયમ (૭) મુજબ, જે તારીખે યોગ્ય રીતે અમલમાં મુકાયેલ ક્વોરી લીઝ ડીડ નોંધાયેલ છે તે પ્રારંભની તારીખ રહેશે.

પ.૩ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા સંબંધિત ૨૦૧૭ ના ઉપરોક્ત નિયમોના નિયમ ૪ માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે સરકાર દ્વારા ઇલેક્ટ્રોનિક હરાજી પ્રક્રિયા દ્વારા ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવશે. બિડ સબમિટ કરવા માટે અને હરાજીના સંચાલન માટે પાળવાની પૂર્વજરૂરિયાતો વિશે પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરવામાં આવી હતી. નવા નિયમોમાં વિગતવાર પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરવામાં આવી હતી કે હરાજીની પ્રક્રિયા દ્વારા ક્વોરી લીઝ કેવી રીતે આપવી પડશે. નિયમ ૫ માં બિડિંગ પરિમાણો વિશે જણાવવામાં આવ્યું છે. નિયમ ૬ ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસ અને ટેન્ડર દસ્તાવેજ વિશે છે. નિયમ ૭ હરાજી પ્રક્રિયા અને તે પછીની બાબતો સાથે સંબંધિત છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ગુજરાત માઈનોર મિનરલ કન્સેશન રૂલ્સ, ૨૦૧૭ ની શરૂઆતથી ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાની પ્રક્રિયાના સંબંધમાં

મોટો ફેરફાર થયો છે. અમલમાં આવ્યાની તારીખે પેનિંગ રહેલી અરજીઓને પણ નિયમ ૨૯ માં એવી જોગવાઈ કરવા માટે ધ્યાને લેવામાં આવી હતી કે જ્યાં સુધી અગાઉની મંજૂરી આપવામાં ન આવે અથવા અરજદારને લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે.

૫.૪ નિયમ ૨૯ મુજબ, અરજદારોની અરજીઓ પાત્ર ન હતી. તેમના કિસ્સામાં, લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ અગાઉની લેખિત મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી, અરજીઓની પાત્રતા અથવા વિચારણા લાવવા માટે કોઈ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો. ૨૦૧૭ ના નિયમો તારીખ ૨૫/૦૪/૨૦૧૭ થી પહેલેથી જ અમલમાં આવી ગયા હતા. રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ માત્ર કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો. અન્યથા પણ, અમલમાં રહેલા વૈધાનિક નિયમોને બાયપાસ કરીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરી શકાતી નથી.

૫.૫ એકવાર નિયમ ક્ષેત્ર ધરાવે છે, જેણે ક્વોરી લીઝ અરજીઓના નિકાલની ચોક્કસ પદ્ધતિ પૂરી પાડી છે, ત્યારે તે તમામ કેસોમાં લાગુ કરવી પડશે. અનિર્ણિત પેનિંગ અરજીઓને અગાઉની પ્રક્રિયા દ્વારા સંચાલિત થવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. કલેક્ટરે અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણીને યોગ્ય રીતે વર્ત્યા હતા. નવા નિયમોમાં હરાજીની પદ્ધતિ પૂરી પાડવામાં આવી હોવાથી, અરજદારો માટે તેમણે જે જમીનની માંગણી કરી હતી તેના સંબંધમાં ક્વોરી આપવા માટે જ્યારે પણ હરાજી યોજાય ત્યારે તેમાં ભાગ લેવા માટે હંમેશા માર્ગ ખુલ્લો હતો.

૫.૫.૧ માત્ર એટલા માટે કે રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ નિયમ અમલમાં આવ્યા પહેલાં કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો, તે અરજદારો માટે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અધિકાર ઊભો કરશે નહીં. તેમજ એવી દલીલમાં કોઈ તથ્ય નથી કે કલેક્ટરે સમય વીતી ગયા પછી નિર્ણય કર્યો હતો અને તે દરમિયાન વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા હતા. નિયમો અમલમાં આવવાનો સમય તત્વ અને નિયમો હેઠળ અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણતો કલેક્ટરનો નિર્ણય માત્ર સંયોગિક હતો અને તેમાંથી કંઈ મેળવી શકાય તેમ નથી.

પ.પ.૨ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એન્ડ માઈન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ તરફથી તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ ના કહેવાતા સ્પષ્ટતાત્મક પત્રવ્યવહારમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા કેસો પર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાના હેતુ માટે રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા લાદવામાં આવી હોય તેવી શરતો પૂર્ણ કર્યા પછી પ્રક્રિયા કરવામાં આવશે, તે ક્ષેત્ર ધરાવતા વૈધાનિક નિયમોથી વિરુદ્ધ હતી, જે હેઠળ પેનિંગ ક્વોરી લીઝ અરજીઓને નિયમો અમલમાં આવ્યા પહેલાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ પહેલેથી જ જારી કરવામાં ન આવ્યો હોય ત્યાં સુધી અપાત્ર ગણવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી.

પ.૬ એ સુસ્થાપિત છે કે વૈધાનિક નિયમો સામે મૂકવામાં આવે ત્યારે વહીવટી સૂચના, પરિપત્ર અથવા સ્પષ્ટતાઓનું કોઈ પ્રભાવ હોતું નથી, બંધનકર્તા અસર તો દૂરની વાત છે. તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ નો પત્રવ્યવહાર ખરેખર સત્તાવાળાઓ દ્વારા વહીવટી સ્પષ્ટતાના સ્વરૂપમાં આંતરિક વિચારોનું આદાનપ્રદાન હતો, જેને વૈધાનિક નિયમોમાં જે જોગવાઈ છે તેને ઓવરરાઈડ કરવા માટે કાયદામાં અસર આપવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. આ બાબત પરના સિદ્ધાંતો અસંદિગ્ધ છે.

પ.૬.૧ પંજાબ વોટર સપ્લાય એન્ડ સીવરેજ બોર્ડ વિ. રણહોધ સિંહ અને અન્ય [(૨૦૦૭) ૨ એસ.સી.સી. ૪૯૧] માં, જે સર્વિસ કાયદાના સંદર્ભમાં હતો, સમાન સિદ્ધાંત પ્રતિપાદિત કર્યો હતો. એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે એકવાર કર્મચારીઓની ભરતી સહિત સેવાની શરતો કાં તો વૈધાનિક નિયમો દ્વારા અથવા બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૦૮ ના પ્રોવાઈઝો હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો દ્વારા સંચાલિત થવાની હોય, ત્યારે અનિવાર્યપણે એવું માનવું જોઈએ કે બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૬૨ હેઠળના પોતાના અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં રાજ્ય દ્વારા અપનાવવામાં આવેલ કોઈપણ નીતિગત નિર્ણય ગેરકાયદેસર અને અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો હશે.

પ.૬.૨ પંજાબ વોટર સપ્લાય એન્ડ સીવરેજ બોર્ડ (ઉપર મુજબ) માં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું કે, "પ્રસ્તુત કેસમાં, હાઈકોર્ટે સામાવાળાઓ પાસે નિયમિતકરણ માટેના તેમના દાવાના સંબંધમાં કાનૂની અધિકાર હોવાના તારણ પર પહોંચ્યા

પછી મેન્ડમસની રિટ જારી કરી ન હતી, જે કરવાની તેની ફરજ હતી. તેણે રાજ્ય દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા કથિત નીતિગત નિર્ણયના આધારે જ નિર્દેશો જારી કરવા આગળ વધ્યું હતું. તે નોંધવામાં નિષ્ફળ ગયું કે પરિપત્ર પત્ર દ્વારા નીતિગત નિર્ણય અપનાવી શકાય નહીં અને, અગાઉ નોંધ્યું છે તેમ, તે સંબંધમાં ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૬૨ ની શરતોમાં અપનાવવામાં આવેલ નીતિગત નિર્ણય પણ રદબાતલ રહેશે. કોઈપણ વિભાગીય પત્ર અથવા કારોબારી સૂચના વૈધાનિક નિયમ અને બંધારણીય જોગવાઈઓ પર પ્રભાવી થઈ શકતી નથી. પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા વિના કરવામાં આવેલી કોઈપણ નિમણૂક અલ્ટ્રા વાયર્સ રહેશે." (પેરા ૧૯)

૫.૬.૩ તે જ રીતે, વિનોદ કુમાર કૌલ વિ. સ્ટેટ ઓફ જમ્મુ એન્ડ કાશ્મીર [(૨૦૧૨) ૧૧ એસ.સી.સી. ૨૪૭] માં, તે સર્વિસ સિલેક્શન બોર્ડના વહીવટી નિર્ણયના સ્વરૂપમાં તારીખ ૨૦/૦૫/૧૯૯૩ નો પરિપત્ર હતો. સર્વોચ્ચ અદાલતે તેને જમ્મુ એન્ડ કાશ્મીર સબઓર્ડિનેટ સર્વિસીસ રિફ્રુટમેન્ટ રૂલ્સના નિયમ ૧૩(૧) ની સાદી ભાષા સાથે દેખીતી રીતે અસંગત ગણ્યો હતો, અને ઠેરવ્યું હતું કે અપીલકર્તાની પાત્રતા નક્કી કરવા માટે તેના પર આધાર રાખી શકાય નહીં. તે કેસમાં, પરિપત્રમાં લેબોરેટરી આસિસ્ટન્ટની જગ્યા માટે પાત્ર બનવા માટે ઉમેદવાર જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યનો કાયમી નિવાસી હોવાની શરત પૂરી પાડવામાં આવી હતી અને ઠેરવ્યું હતું કે જ્યારે વૈધાનિક નિયમોમાં આવું કંઈ વિચારવામાં આવ્યું ન હતું ત્યારે પરિપત્રના આધારે અપીલકર્તાને વિચારણાના ક્ષેત્રમાંથી બાકાત રાખી શકાય નહીં. સદર સિદ્ધાંત હાલના કેસમાં વિપરીત તર્ક સાથે લાગુ પડશે.

૫.૬.૪ કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, બોલપુર વિ. મેસર્સ રતન મેલિંગ એન્ડ વાયર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ [(૨૦૦૮) ૧૩ એસ.સી.સી. ૧] ના વધુ એક નિર્ણયમાં, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ બોર્ડ દ્વારા જારી કરાયેલા પરિપત્રના સંદર્ભમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે, "જ્યાં સુધી કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ સ્પષ્ટતાઓ/પરિપત્રોનો સંબંધ છે તેઓ માત્ર વૈધાનિક જોગવાઈઓની તેમની સમજ રજૂ કરે છે. તેઓ કોઈ માટે બંધનકર્તા નથી. કાયદાની ચોક્કસ જોગવાઈ શું કહે છે તે જાહેર કરવાનું કામ કોર્ટનું છે અને તે કારોબારી માટે

નથી. બીજા દષ્ટિકોણથી જોતાં, જે પરિપત્ર વૈધાનિક જોગવાઈઓથી વિરુદ્ધ છે તેનું કાયદામાં ખરેખર કોઈ અસ્તિત્વ નથી." (પેરા ૬)

પ.૬.૫ ગ્લેક્સોસ્મિથકલાઈન ફાર્માસ્યુટિકલ્સ લિમિટેડ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય [(૨૦૧૪) ૨ એસ.સી.સી. ૭૫૩] માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૬૦ માં જણાવ્યું હતું કે "એ સુસ્થાપિત છે કે જો વિભાગીય પરિપત્ર એવું અર્થઘટન પૂરું પાડે છે જે કાયદાની જોગવાઈઓથી વિરુદ્ધ ચાલે છે, તો આવું અર્થઘટન કોર્ટને બાંધી શકતું નથી."

પ.૭ તેથી, જ્યારે રાજ્ય સરકારે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ ના ઉપરોક્ત પત્રવ્યવહાર દ્વારા તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા ચોક્કસ કેસોને 'બચાવી લીધેલા કેસો' તરીકે વર્ગીકૃત કરવાની જોગવાઈ કરી હતી, ત્યારે આવી સૂચના વૈધાનિક નિયમો સમક્ષ ટકી શકતી નથી. ગુજરાત માઈનોર મિનરલ રૂલ્સ, ૨૦૧૭ થી વિરુદ્ધ ચાલતી આવી કોઈપણ નીતિગત શરત અથવા વહીવટી સૂચના માન્ય ન હતી. કેસોને 'બચાવી લીધેલા કેસો' તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં, સામાવાળાઓએ કાયદામાં સત્તા વિના કાર્ય કર્યું હતું.

પ.૭ વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા પછી વિચારણા માટે પાત્ર કોઈપણ અરજી સાથે નિયમોથી વિરુદ્ધ વ્યવહાર કરી શકાયો ન હોત. અગાઉની પ્રક્રિયા હેઠળ અરજદારોની અનિર્ણિત પેન્ડિંગ અરજીઓ મૃતપ્રાય થઈ ગઈ હતી.

પ.૮ એવી દલીલ ભાગ્યે જ માન્ય રહી શકે કે અન્ય જિલ્લામાં સમાન સ્થિતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓ સાથે ચોક્કસ રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, અરજદારો સાથે પણ તે મુજબ વ્યવહાર થવો જોઈએ. અરજદારો પોતાની તરફેણમાં નકારાત્મક રીતે અનુચ્છેદ ૧૪ લાગુ કરી શકતા નથી. એ પહેલેથી જ પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યું છે કે કાયદા સમક્ષ સમાનતાની બાંધધરી એ એક હકારાત્મક ખ્યાલ છે અને તેને નકારાત્મક રીતે લાગુ કરી શકાતો નથી.

પ.ટ.૧ જો સુસ્થાપિત કાયદાનો પુનરોચ્ચાર કરવો હોય, તો સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. વિ. રાજકુમાર શર્મા [(૨૦૦૬) ૩ એસ.સી.સી. ૩૩૦] માં, પેરા ૧૫ માં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જો રાજ્યે ભૂલ કરી હોય, તો તે સમાન ભૂલને ચાલુ રાખવા માટે દબાણ કરી શકતું નથી. સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બેંગાલ વિ. દેબોસિસ [(૨૦૧૧(૧૪) એસ.સી.સી. ૧૮૭] માં, સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું, "હવે એ સુસ્થાપિત છે કે કાયદા સમક્ષ સમાનતાની બાંધધરી એ એક હકારાત્મક ખ્યાલ છે અને તેને નકારાત્મક રીતે લાગુ કરી શકાતો નથી. જો કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના જૂથની તરફેણમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા અનિયમિતતા આચરવામાં આવી હોય, તો અન્ય લોકો એવી દલીલ પર પોતાની તરફેણમાં સમાન અનિયમિતતા અથવા ગેરકાયદેસરતા આચરવા માટે રાજ્યને જણાવવા કોર્ટ અને ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લઈ શકતા નથી કે તેમને એવા લાભો નકારવામાં આવ્યા છે જે અન્ય લોકોને ગેરકાયદેસર રીતે અથવા મનસ્વી રીતે લંબાવવામાં આવ્યા છે. [જુઓ: ગુરશરણ સિંહ વિ. નવી દિલ્હી મ્યુનિસિપલ એડમિનિસ્ટ્રેશન - ૧૯૯૬ (૨) એસસીસી ૪૫૯, યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. કિર્લોસ્કર ન્યુમેટિક્સ લિ. - ૧૯૯૬ (૪) એસસીસી ૪૩૩, યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. ઇન્ટરનેશનલ ટ્રેડિંગ કો. - ૨૦૦૩ (૫) એસસીસી ૪૩૭, અને સ્ટેટ ઓફ બિહાર વિ. કામેશ્વર પ્રસાદ સિંહ - ૨૦૦૦ (૯) એસસીસી ૯૪.]" (પેરા ૨૬)

પ.ટ.૨ ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. જગદીશ બલરામ બાહિરા [(૨૦૧૭) ૮ એસ.સી.સી. ૬૭૦] માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું કે 'વહીવટી પરિપત્રો અને સરકારી ઠરાવો કાયદાકીય આદેશને આધીન છે અને તે બંધારણીય ધોરણો અથવા વૈધાનિક સિદ્ધાંતોથી વિરુદ્ધ હોઈ શકતા નથી'. ચેબ્રોલુ લીલા પ્રસાદ રાવ વિ. સ્ટેટ ઓફ આંધ્ર પ્રદેશ [(૨૦૨૧) ૧૧ એસ.સી.સી. ૪૦૧] માં પણ, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે સિદ્ધાંત સંક્ષિપ્તમાં જણાવ્યો હતો કે, "બીજી ભૂલ કરવા માટે સમાનતાના ખ્યાલ પર દબાણ લાવી શકાય નહીં. બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ માં સમાવિષ્ટ સમાનતાનો ખ્યાલ એ એક હકારાત્મક ખ્યાલ છે. તે નકારાત્મક સમાનતાનો ખ્યાલ નથી. તેનો ઉપયોગ ગેરકાયદેસરતાને કાયમી રાખવા માટે થઈ શકતો નથી. જ્યારે તે ગેરકાયદેસરતામાંથી ઉદ્ભવે છે ત્યારે ઇક્વિટી લાગુ કરી શકાતી

નથી. જ્યારે ગેરકાયદેસરતાના આધારે લાભો આપવામાં આવ્યા હોય ત્યારે ઇકિવટીનો સિદ્ધાંત આકર્ષિત થશે નહીં, જેમ કે ઉષા મહેતા વિ. ગવર્નમેન્ટ ઓફ આંધ્ર પ્રદેશ [(૨૦૧૨) ૧૨ એસસીસી ૪૧૮], જોન વલ્લમત્તમ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [(૨૦૦૩) ૬ એસસીસી ૬૧૧], જનરલ મેનેજર, ઉત્તરાંચલ જલ સંસ્થાન વિ. લક્ષ્મી દેવી [(૨૦૦૮) ૭ એસસીસી ૨૦૫], સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બેંગાલ વિ. દેબાશિષ મુખર્જી [એઆઈઆર ૨૦૧૧ એસસી ૩૬૬૭] માં ઠેરવવામાં આવ્યું છે." (પેરા ૮૫)

૫.૮.૩ તેથી, અન્ય લોકોને ક્વોરી લીઝ આપવામાં આવી હોવાથી તેમના કેસ પર પણ તે જ રીતે વિચાર કરવો જોઈએ તેવી દલીલ કરવા માટે અરજદારો પાસે કોઈ આધાર ન હતો. ખોટી રીતે આપવામાં આવેલ અથવા મેળવેલ લાભ સમાનતા કલમનો આશરો લેવા માટેનો આધાર બની શકતો નથી. બસવરાજ અને અન્ય વિ. સ્પેશિયલ લેન્ડ એકિવિઝિશન ઓફિસર, [(૨૦૧૩) ૧૪ એસ.સી.સી. ૮૧] માં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આ જણાવવામાં આવ્યું હતું, "અનુચેદ ૧૪ નકારાત્મક સમાનતાની કલ્પના કરતું નથી પરંતુ માત્ર હકારાત્મક પાસું ધરાવે છે. આમ, જો કેટલાક અન્ય સમાન સ્થિતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓને અજાણતાં અથવા ભૂલથી કોઈ રાહત/લાભ આપવામાં આવ્યો હોય, તો આવો હુકમ અન્ય લોકોને પણ તે જ રાહત મેળવવાનો કોઈ કાનૂની અધિકાર આપતો નથી. જો અગાઉના કેસમાં કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી હોય, તો તેને કાયમી રાખી શકાતી નથી."

૬. અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ એ આવે છે કે ગુજરાત માઈનોર મિનરલ રૂલ્સ, ૨૦૧૭ જેમ અમલમાં આવ્યા, તેમ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે પેલિંગ રહેલી અરજીઓ નિયમો પહેલાંની સ્થિતિ અનુસાર વિચારણા માટે પાત્ર ન હતી. ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાના તમામ કેસો માટે નવા વૈધાનિક નિયમો અનિવાર્યપણે લાગુ કરવાના રહેશે. અરજદારોની અરજીઓ અપાત્ર અને નિર્રર્થક બની ગઈ હતી.

૬.૧ કલેક્ટરે યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું તેમ, અરજદારો હરાજી પ્રક્રિયામાં ભાગ લઈ શક્યા હોત, જે અમલમાં રહેલા વૈધાનિક નિયમો અનુસાર હાથ ધરવામાં આવી શકે છે.

૬.૨ અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણતો કલેક્ટરનો નિર્ણય અત્યંત યોગ્ય અને કાનૂની હતો.

૬.૩ કલેક્ટરના નિર્ણયને રદ કરતો અને કેસ રિમાન્ડ કરવા માટે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ ની સ્પષ્ટતા પર આધાર રાખતો તારણો નોંધવામાં અને હુકમ પસાર કરવામાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા સ્પષ્ટ ભૂલ કરવામાં આવી હતી.

૬.૪ ઉપરોક્ત કારણો અને ચર્ચા માટે, વિદ્વાન સિંગલ જજના તારણો અને નિર્દેશો સાથે બંને કેસોમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદાની નજરમાં ટકી શકતો નથી. પરિણામે, બંને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન્સમાં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૨/૦૫/૨૦૨૨ નો વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ રદ કરવામાં આવે છે.”

૭. ૨૦૨૪ (૩) જી.એલ.આર. ૨૧૬૬ માં રિપોર્ટ થયેલ હેમુભા માલુભા જાડેજા

વિ. ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં, આ કોર્ટે પેરા - ૧૦ થી ૧૪ અને ૧૬ માં નીચે

મુજબ ઠેરવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

“૧૦. શીર્ષકવાળી રિટ અરજીઓમાં સંબંધિત રિટ અરજીઓમાં કલેક્ટર, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર અને ખાણકામ વિભાગ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા બંને તારીખ ૧૧/૦૩/૨૦૨૨ ના હુકમો પડકારવામાં આવ્યા છે, જેના દ્વારા ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે સંબંધિત અરજીઓના અરજદારોની અરજી એ આધારે રદ કરવામાં આવી છે કે ૨૦૧૭ ના નિયમો મુજબ અરજદારોના કેસને બચાવી લીધેલા કેસ તરીકે ગણી શકાય નહીં. કલેક્ટર સમક્ષ બીજો આધાર એ હતો કે ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૪ ને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રશ્નવાળી જમીનનો નિકાલ હરાજી કરીને કરવાનો રહેશે. આ બે આધારો સાથે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અરજદારોની અરજી રદ કરવામાં આવી છે. શરૂઆતમાં, વિદ્વાન પરિષ્ક વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ એ હતી કે અરજદારોના કેસને બચાવી લીધેલા કેસ તરીકે ગણવો જોઈતો હતો કારણ કે રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા શ્રેણીબદ્ધ

નિર્દેશો જારી કરવામાં આવ્યા હતા; જોકે, કલેક્ટરે તેને ધ્યાનમાં લીધા નથી અને અરજી રદ કરી છે.

૧૧. ૨૦૧૭ ના નિયમોમાં તારીખ ૦૮/૦૩/૨૦૧૮ થી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો. નોંધનીય રીતે, ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૨) ને બદલવામાં આવ્યો હતો જે જોગવાઈ કરે છે કે પેટા-નિયમ (૧) ને પૂર્વગ્રહ વિના જ્યાં નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં સરકારે કોઈ અરજદારને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય અથવા જો સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અરજદારને લેખિતમાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કર્યો હોય, તો પેટા-નિયમ (૩) થી (૬) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરી શકાય છે. નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં પર્યાવરણીય મંજૂરી મેળવવા અથવા બિનખેતી હેતુ માટે જમીન વપરાશમાં ફેરફાર માટેની મંજૂરી; અથવા નિયમો દ્વારા સંચાલિત સૂચિત લીઝ વિસ્તાર પર ખાણકામની કામગીરી કરવા માટે માઈનિંગ પ્લાન માટેની મંજૂરી મેળવવાની જોગવાઈ કરતો પ્રોવાઈઝો ઉમેરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં, જો સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય અથવા જો ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરતો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ લેખિતમાં જારી કરવામાં આવ્યો હોય અને સાથે સાથે વધુ શરત હોય કે જે કિસ્સાઓમાં પર્યાવરણીય મંજૂરી અથવા બિનખેતી હેતુ માટે જમીન વપરાશમાં ફેરફાર માટેની મંજૂરી અથવા ખાણકામની કામગીરી કરવા માટે માઈનિંગ પ્લાન માટેની મંજૂરી મેળવવામાં આવી હોય, તો તેને બચાવી લીધેલા કેસ તરીકે ગણી શકાય. તેથી, બચાવી લીધેલા કેસોમાં આવવા માટેની આવશ્યકતા રાજ્ય સરકાર દ્વારા ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવાની છે. વધુ પ્રોવાઈઝો સુસંગત રહેશે જે જણાવે છે કે વ્યક્તિ સંબંધિત દસ્તાવેજો સાથે સરકાર સમક્ષ લેખિત રજૂઆત કરશે અને જો સરકાર યોગ્ય માને, તો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરશે જે આવી વ્યક્તિને તે જ રીતે ક્વોરી લીઝ મેળવવા માટે હકદાર બનાવશે, જાણે કે આવો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં જારી કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૨. અરજદારોનો એવો કેસ છે કે શરૂઆતમાં, વર્ષ ૧૯૯૭ માં અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી જેનો નિર્ણય તારીખ

૧૫/૦૧/૨૦૦૪ ના હુકમ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો જે રિવિઝનલ ઓથોરિટી સમક્ષ પડકારનો વિષય હતો જેમણે તારીખ ૨૩/૦૮/૨૦૦૪ ના હુકમ દ્વારા તારીખ ૧૫/૦૧/૨૦૦૪ ના હુકમને રદ કર્યો હતો અને ફરીથી નિર્ણય કરવા માટે બાબત કલેક્ટરને રિમાન્ડ કરી હતી. સદર તારીખ ૨૩/૦૮/૨૦૦૪ ના હુકમ વિશે એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે તે અગાઉની મંજૂરી છે. આ હુકમ કલ્પનાના કોઈ પણ તબક્કે અગાઉની મંજૂરી ગણી શકાય નહીં. તે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઔપચારિક હુકમ હોવો જોઈએ અને ન્યાયનિર્ણય કરતી સત્તાધિકારી દ્વારા હુકમ નહીં.

૧૩. તેથી, જો અરજદારો પાત્રતા મેળવવા માંગતા હોય, તો પેટા-નિયમ (૨) માં અથવા પ્રોવાઈઝોમાં દર્શાવેલ શરતોમાંથી કોઈપણ એક સંતોષાતી હોવી જોઈતી હતી. પ્રસ્તુત કેસમાં, અરજદારો ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૯ અને ખાસ કરીને ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૯ ના પ્રથમ પ્રોવાઈઝો સાથે વંચાણે લેતાં પેટા-નિયમ (૨) મુજબ જરૂરી શરતો અથવા સંભાવનાઓ દર્શાવવામાં અસમર્થ છે. રેકૉર્ડ પરના કોઈપણ હુકમો અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજોમાં એવું બહાર આવતું નથી કે અરજદારો પાસે કાં તો મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અથવા નિયમ ૨૯ ના પ્રોવાઈઝોમાં પૂરા પાડવામાં આવેલા કોઈપણ દાખલાઓ હતા. એવી દલીલ કરવા માટે સૂચનાઓનો આશરો લેવામાં આવ્યો છે કે સત્તાધિકારીએ સ્પષ્ટતા પૂરી પાડી છે અને જો કેસ સ્પષ્ટતામાં આવતો હોય, તો સત્તાવાળાઓએ કેસો પર વિચાર કરવો જોઈતો હતો. અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તે સૌપ્રથમ વર્ષ ૨૦૦૪ માં રદ કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ, રાજ્ય સરકાર તરફથી કોઈ આગળના હુકમો વિના, આ બાબત સત્તાવાળાઓના સ્તરે રહી હતી. સ્પષ્ટપણે, અરજદારોની તરફેણમાં ન તો કોઈ અગાઉની લેખિત મંજૂરી હતી કે ન તો કોઈ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અસ્તિત્વમાં હતો. સુધારા પછી ૨૦૧૭ ના નિયમોનો નિયમ ૨૯ નીચે મુજબ જણાવે છે:

૨૯. અસ્તિત્વમાં રહેલી અરજીઓ અને લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકનો અધિકાર.-

(૧) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખ પહેલાં મળેલ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧) ને પૂર્વગ્રહ વિના, જ્યાં આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં, સરકારે કોઈ અરજદારને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય; અથવા જો સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અરજદારને લેખિતમાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કર્યો હોય, તો પેટા-નિયમો (૩) થી (૬) (સમાવિષ્ટ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવશે:

પરંતુ શરત એ છે કે, જો કોઈ અરજદારે આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં આ નિયમો દ્વારા સંચાલિત સૂચિત લીઝ વિસ્તાર પર ખાણકામની કામગીરી કરવા માટે (એ) પર્યાવરણીય મંજૂરી; અથવા (બી) બિનખેતી હેતુઓ માટે જમીન વપરાશમાં ફેરફાર માટેની મંજૂરી, (સી) માઈનિંગ પ્લાન માટેની મંજૂરી માટે અરજી કરી હોય અને મેળવેલ હોય:

પરંતુ વધુમાં શરત એ છે કે, આવી વ્યક્તિ સંબંધિત દસ્તાવેજો સાથે સરકાર સમક્ષ રજૂઆત કરશે અને જો સરકાર યોગ્ય માને, તો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરશે, જે આવી વ્યક્તિને તે જ રીતે ક્વોરી લીઝ મેળવવા માટે હકદાર બનાવશે, જાણે કે આવો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં જારી કરવામાં આવ્યો હતો.]

(૩) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખથી બે વર્ષના સમયગાળામાં નીચેની શરતોના સંતોષ પર સરકાર લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટના ધારકને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં હુકમ જારી કરશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે આવા અરજદારનો અધિકાર આપોઆપ જપ્ત થઈ જશે અને આવા કિસ્સાઓમાં, સરકારે આ હેતુ માટે કોઈ હુકમ જારી કરવાની જરૂર રહેશે નહીં:

(એ) અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટની શરતોની પરિપૂર્ણતા;

(બી) ખાણકામની કામગીરી શરૂ કરવા માટે લાગુ કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેવા તમામ સંમતિઓ, મંજૂરીઓ, પરમિટો, ના-વાંધા અને તેવા અન્ય દસ્તાવેજો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે મેળવેલ હોવા;

(સી) લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે માઈનિંગ પ્લાન (માઈન કલોઝર પ્લાન સહિત) ના સંબંધમાં પ્રકરણ આઠમામાં નિર્દિષ્ટ શરતો સંતોષેલ હોવી;

(ડી) નિયમ ૬૪ માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ નાણાકીય ખાતરી રજૂ કરવી: પરંતુ શરત એ છે કે બે વર્ષના સમયગાળામાં શરતો પૂર્ણ ન કરવાના કારણો દર્શાવતી લેખિત અરજી મળ્યા પછી, સરકાર, લેખિતમાં નોંધાયેલા કારણોસર, બે વર્ષના સમયગાળાને છ મહિનાથી વધુ ન હોય તેવા વધારાના સમયગાળા માટે લંબાવી શકે છે: પરંતુ વધુમાં શરત એ છે કે, અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મેળવવાના અધિકાર સિવાય, આ નિયમો અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર મંજૂર કરાયેલ ક્વોરી લીઝને લાગુ પડશે.

(ઈ) ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાનો હુકમ લેખિતમાં રહેશે અને અન્ય બાબતો સાથે એ પણ નિર્દિષ્ટ કરશે કે જે વ્યક્તિની તરફેણમાં હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો છે તેણે ફોર્મ એ માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટ મુજબ બેંક ગેરંટી અથવા બિન-વ્યાજ ધરાવતી સુરક્ષા ડિપોઝિટના સ્વરૂપમાં આવા હુકમ અનુસાર પર્ફોર્મન્સ સિક્યોરિટી રજૂ કરવી જરૂરી રહેશે.

(પ) પેટા-નિયમ (ઈ) માં નિર્દિષ્ટ શરતો પૂર્ણ થયાની તારીખના ત્રીસ દિવસની અંદર સરકાર દ્વારા ફોર્મ બી માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટમાં ક્વોરી લીઝ ડીડ કરવામાં આવશે અને તે અધિનિયમ અને તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમોની જોગવાઈઓને આધીન રહેશે.

(ડ) રાજ્યમાં હરાજી પ્રક્રિયા અનુસાર આપવામાં આવેલ કોઈપણ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ આવી હરાજી સંબંધિત ટેન્ડર દસ્તાવેજો દ્વારા સંચાલિત થવાનું ચાલુ રહેશે અને મંજૂરી હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબના સમયગાળામાં સરકાર દ્વારા ફોર્મ એફ માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટમાં ક્વોરી લીઝ ડીડ કરવામાં આવશે. પેટા-નિયમ (ર) થી (પ) ની જોગવાઈઓ આવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટને લાગુ પડશે નહીં:

પરંતુ શરત એ છે કે લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મેળવવાના અધિકાર સિવાય, આ નિયમો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર મંજૂર કરાયેલ ક્વોરી લીઝને લાગુ પડશે.

જે તારીખે યોગ્ય રીતે અમલમાં મુકાયેલ ક્વોરી લીઝ ડીડ નોંધાયેલ છે તે ક્વોરી લીઝના પ્રારંભની તારીખ રહેશે, અને લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે સુનિશ્ચિત કરવું પડશે કે તે તેના અમલની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર ક્વોરી લીઝ ડીડની નોંધણી મેળવે.

૧૪. પ્રસ્તુત કેસમાં, ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, રેકૉર્ડ પર એવું કંઈ નથી જે સૂચવે કે અરજદારો દ્વારા કોઈપણ સંભાવનાઓ પૂર્ણ કરવામાં આવી હતી અને તેથી, તેના અભાવે, ગુજરાત રાજ્ય વિ. ગીગનભાઈ નથુભાઈ કારોતરા (ઉપર મુજબ) ના કેસનો ચુકાદો સંપૂર્ણપણે લાગુ પડે છે. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષનો મુદ્દો એ હતો કે શું નિયમોથી અપ્રભાવિત રહીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની અરજીઓનો નિર્ણય કરવાનો કોઈ નિર્દેશ જારી કરી શકાય અને શું અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે વૈધાનિક નિયમોની અવગણના કરી શકાય કે તેનાથી વિચલિત થઈ શકાય. મુદ્દો એ પણ હતો કે શું રાજ્ય સરકાર નિયમોના સંચાલનને ધ્યાનમાં લીધા વિના વર્ગીકરણ પરિપત્ર દ્વારા બચાવી લીધેલા કેસની શ્રેણી બનાવી શક્યા હોત. સુધારેલા ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૯ પર માનનીય ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા સંપૂર્ણ વિચારણા કરવામાં આવી હતી અને તે જ રીતે ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૪ પર પણ વિચારણા કરવામાં આવી હતી. એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે અને અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે એકવાર નિયમ ક્ષેત્ર ધરાવે છે જેણે ક્વોરી લીઝ અરજીના નિકાલની ચોક્કસ પદ્ધતિ પૂરી પાડી છે ત્યારે તે તમામ કેસોમાં લાગુ કરવાની રહેશે. અનિર્ણિત પેનિંગ અરજીઓને અગાઉની પ્રક્રિયા દ્વારા સંચાલિત થવાની મંજૂરી આપી શકાઈ ન હોત.

૧૬. પેરા ૬ માં, ડિવિઝન બેન્ચે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે ૨૦૧૭ ના નિયમો જેમ અમલમાં આવ્યા, તેમ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે પેનિંગ રહેલી અરજીઓ નિયમો અમલમાં આવ્યા પહેલાંની સ્થિતિ અનુસાર વિચારણા માટે પાત્ર ન હતી. ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેના તમામ કેસોમાં નવા વૈધાનિક નિયમો

અનિવાર્યપણે લાગુ કરવાના રહેશે જેનાથી અગાઉની તમામ અરજીઓ અપાત્ર અને નિર્થક બની ગઈ છે. પેરા ૬ નીચે મુજબ વંચાય છે:

૬. અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ એ આવે છે કે ગુજરાત માઈનોર મિનરલ રૂલ્સ, ૨૦૧૭ જેમ અમલમાં આવ્યા, તેમ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે પેટિંગ રહેલી અરજીઓ નિયમો પહેલાંની સ્થિતિ અનુસાર વિચારણા માટે પાત્ર ન હતી. ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાના તમામ કેસો માટે નવા વૈધાનિક નિયમો અનિવાર્યપણે લાગુ કરવાના રહેશે. અરજદારોની અરજીઓ અપાત્ર અને નિર્થક બની ગઈ હતી.

૬.૧ કલેક્ટરે યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું તેમ, અરજદારો હરાજી પ્રક્રિયામાં ભાગ લઈ શક્યા હોત, જે અમલમાં રહેલા વૈધાનિક નિયમો અનુસાર હાથ ધરવામાં આવી શકે છે.

૬.૨ અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણતો કલેક્ટરનો નિર્ણય અત્યંત યોગ્ય અને કાનૂની હતો.

૬.૩ કલેક્ટરના નિર્ણયને રદ કરતો અને કેસ રિમાન્ડ કરવા માટે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ ની સ્પષ્ટતા પર આધાર રાખતો તારણો નોંધવામાં અને હુકમ પસાર કરવામાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા સ્પષ્ટ ભૂલ કરવામાં આવી હતી.

૬.૪ ઉપરોક્ત કારણો અને ચર્ચા માટે, વિદ્વાન સિંગલ જજના તારણો અને નિર્દેશો સાથે બંને કેસોમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદાની નજરમાં ટકી શકતો નથી. પરિણામે, બંને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન્સમાં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૨/૦૫/૨૦૨૨ નો વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ રદ કરવામાં આવે છે.”

૮. ૨૦૨૪ (૦) જે.એક્સ.(ગુજ.) ૯૫૩ માં રિપોર્ટ થયેલ ધારા મિનરલ્સ એન્ડ

માઈન્સ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં, આ કોર્ટે પેરા - ૨૧ થી ૨૭ માં

નીચે મુજબ ઠેરવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

“૨૧. જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ છે અને આ કોર્ટને વધુ રોકશે નહીં. તેથી, આ કોર્ટના સુવિચારિત મતે, ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) ના કલોઝ (બી) ની જોગવાઈઓ માત્ર તેવા કેસોને જ લાગુ પડશે જેમાં તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ થી ૨૦૧૭ ના નિયમો અમલમાં આવ્યા તે પહેલાં લીઝ મંજૂર કરવામાં આવી હોય અને ચાલુ હોય.

૨૨. ૨૦૧૭ ના નિયમોનો નિયમ ૨૯ પણ સુસંગત હોવાથી, સંદર્ભની સરળતા માટે તે નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યો છે:

૨૯. અસ્તિત્વમાં રહેલી અરજીઓ અને લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકનો અધિકાર.-

(૧) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખ પહેલાં મળેલ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧) ને પૂર્વગ્રહ વિના, જ્યાં આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં, સરકારે કોઈ અરજદારને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય; અથવા જો સરકારે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અરજદારને લેખિતમાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કર્યો હોય, તો પેટા-નિયમો (૩) થી (૬) (સમાવિષ્ટ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવશે:

પરંતુ શરત એ છે કે, જો કોઈ અરજદારે આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં આ નિયમો દ્વારા સંચાલિત સૂચિત લીઝ વિસ્તાર પર ખાણકામની કામગીરી કરવા માટે: (એ) પર્યાવરણીય મંજૂરી; અથવા (બી) બિનખેતી હેતુઓ માટે જમીન વપરાશમાં ફેરફાર માટેની મંજૂરી; અથવા (સી) માઈનિંગ પ્લાન માટેની મંજૂરી માટે અરજી કરી હોય અને મેળવેલ હોય:

પરંતુ વધુમાં શરત એ છે કે, આવી વ્યક્તિ સંબંધિત દસ્તાવેજો સાથે સરકાર સમક્ષ લેખિત રજૂઆત કરશે અને જો સરકાર યોગ્ય માને, તો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરશે, જે આવી વ્યક્તિને તે જ રીતે ક્વોરી લીઝ મેળવવા માટે હકદાર બનાવશે, જાણે કે આપો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ આ નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં જારી કરવામાં આવ્યો હતો.

(૩) આ નિયમોના પ્રારંભની તારીખથી બે વર્ષના સમયગાળામાં નીચેની શરતોના સંતોષ પર સરકાર લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટના ધારકને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં હુકમ જારી કરશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે આવા અરજદારનો અધિકાર આપોઆપ જમ થઈ જશે અને આવા કિસ્સાઓમાં, સરકારે આ હેતુ માટે કોઈ હુકમ જારી કરવાની જરૂર રહેશે નહીં:

(એ) અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટની શરતોની પરિપૂર્ણતા;

(બી) ખાણકામની કામગીરી શરૂ કરવા માટે લાગુ કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેવા તમામ સંમતિઓ, મંજૂરીઓ, પરમિટો, ના-વાંધા અને તેવા અન્ય દસ્તાવેજો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે મેળવેલ હોવા;

(સી) લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે માઈનિંગ પ્લાન (માઈન ક્લોઝર પ્લાન સહિત) ના સંબંધમાં પ્રકરણ આઠમાં નિર્દિષ્ટ શરતો સંતોષેલ હોવી;

(ડી) નિયમ ૬૪ માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ નાણાકીય ખાતરી રજૂ કરવી;

પરંતુ શરત એ છે કે બે વર્ષના સમયગાળામાં શરતો પૂર્ણ ન કરવાના કારણો દર્શાવતી લેખિત અરજી મળ્યા પછી, સરકાર, લેખિતમાં નોંધાયેલા કારણોસર, બે વર્ષના સમયગાળાને છ મહિનાથી વધુ ન હોય તેવા વધારાના સમયગાળા માટે લંબાવી શકે છે:

પરંતુ વધુમાં શરત એ છે કે, અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મેળવવાના અધિકાર સિવાય, આ નિયમો અગાઉની મંજૂરી અથવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર મંજૂર કરાયેલ ક્વોરી લીઝને લાગુ પડશે.

(જ) ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાનો હુકમ લેખિતમાં રહેશે અને અન્ય બાબતો સાથે એ પણ નિર્દિષ્ટ કરશે કે જે વ્યક્તિની તરફેણમાં હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો છે તેણે ફોર્મ એ માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટ

મુજબ બેંક ગેરંટી અથવા બિન-વ્યાજ ધરાવતી સુરક્ષા ડિપોઝિટના સ્વરૂપમાં આવા હુકમ અનુસાર પર્ફોર્મન્સ સિક્યોરિટી રજૂ કરવી જરૂરી રહેશે.

(પ) પેટા-નિયમ (જ) માં નિર્દિષ્ટ શરતો પૂર્ણ થયાની તારીખના ત્રીસ દિવસની અંદર સરકાર દ્વારા ફોર્મ બી માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટમાં ક્વોરી લીઝ ડીડ કરવામાં આવશે અને તે અધિનિયમ અને તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમોની જોગવાઈઓને આધીન રહેશે.

(ડ) રાજ્યમાં હરાજી પ્રક્રિયા અનુસાર આપવામાં આવેલ કોઈપણ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ આવી હરાજી સંબંધિત ટેન્ડર દસ્તાવેજો દ્વારા સંચાલિત થવાનું ચાલુ રહેશે અને મંજૂરી હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબના સમયગાળામાં સરકાર દ્વારા ફોર્મ એફ માં નિર્દિષ્ટ ફોર્મેટમાં ક્વોરી લીઝ ડીડ કરવામાં આવશે. પેટા-નિયમ (ર) થી (પ) ની જોગવાઈઓ આવા લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટને લાગુ પડશે નહીં:

પરંતુ શરત એ છે કે લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મેળવવાના અધિકાર સિવાય, આ નિયમો લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ અનુસાર મંજૂર કરાયેલ ક્વોરી લીઝને લાગુ પડશે.

(જ) જે તારીખે યોગ્ય રીતે અમલમાં મુકાયેલ ક્વોરી લીઝ ડીડ નોંધાયેલ છે તે ક્વોરી લીઝના પ્રારંભની તારીખ રહેશે, અને લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ ધારકે સુનિશ્ચિત કરવું પડશે કે તે તેના અમલની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર ક્વોરી લીઝ ડીડની નોંધણી મેળવે.

૨૩. નોંધનીય રીતે, ૨૦૧૭ ના નિયમોનો નિયમ ૨૯ અસ્તિત્વમાં રહેલી અરજીઓ અને એલઓએલ ધારકના અધિકારને સંચાલિત કરે છે. નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૧) ના આધારે, ૨૦૧૭ ના નિયમોના પ્રારંભની તારીખ એટલે કે તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં મળેલી ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓ અપાત્ર બનશે અને આગળ કંઈ કરવાનું રહેતું નથી. પેટા-નિયમ (૨) જે અપવાદના સ્વરૂપમાં છે, તે જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં નિયમોના પ્રારંભ પહેલાં, સરકારે કોઈ અરજદારને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરતાં પહેલાં લેખિત મંજૂરી જણાવી હોય અથવા એલઓએલ જારી કર્યો હોય, ત્યાં પેટા-

નિયમો (૩) થી (૬) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવામાં આવશે. પેટા-નિયમ (૨) નો પ્રોવાઈઝો વધુ સંભાવનાઓ ધરાવે છે, જેમ કે પર્યાવરણીય મંજૂરી, જમીન વપરાશમાં ફેરફાર માટેની મંજૂરી અને માઈનિંગ પ્લાન માટેની મંજૂરી વગેરે. પેટા-નિયમ (૩) એલઓએલ ધારકને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે સરકાર દ્વારા હુકમ જારી કરવાની જોગવાઈ કરે છે. નિયમ ૨૯ નો પેટા-નિયમ (૪) હુકમ પસાર કરવાની જોગવાઈ કરે છે અને જે વ્યક્તિની તરફેણમાં હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો છે તેને નિર્દિષ્ટ કરે છે, સાથે ફોર્મ એ માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ પર્ફોર્મન્સ સિક્યોરિટી રજૂ કરવાની જરૂરિયાત ધરાવે છે. પેટા-નિયમ (૫) નિયત સમયગાળામાં સરકાર દ્વારા ફોર્મ બી માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ ક્વોરી લીઝના અમલ વિશે જણાવે છે. પેટા-નિયમ (૬) એલઓએલ સાથે વ્યવહાર કરે છે. નિયમ ૨૯ નો પેટા-નિયમ (૭) જોગવાઈ કરે છે કે જે તારીખે ક્વોરી લીઝ નોંધાયેલ છે તેને તેના પ્રારંભની તારીખ કહી શકાય.

૨૪. એવી દલીલ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે નિયમ ૨૯ ના કેસોમાં, નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) નો કલોઝ (બી) લાગુ પડશે અને તેથી લીઝ તારીખ ૩૧/૦૩/૨૦૨૫ સુધી લંબાવવામાં આવશે. એ નોંધવું જરૂરી છે કે નિયમ ૨૯ ની ભાષાને ધ્યાનમાં લેતાં સદર છાપ અને દલીલ અરજદારો તરફની ગેરસમજ છે કારણ કે પ્રકરણ છઠ્ઠું અસ્તિત્વમાં રહેલી મંજૂરીઓ અનુસાર ક્વોરી લીઝની મંજૂરીનું સંચાલન કરે છે. શીર્ષક પણ પૂરતો પ્રકાશ પાડે છે જે જણાવે છે કે અસ્તિત્વમાં રહેલી અરજીઓ અને એલઓએલ ધારકનો અધિકાર. નિયમ ૨૯ નો પેટા-નિયમ (૧) ૨૦૧૭ ના નિયમોના પ્રારંભની તારીખ એટલે કે તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં મળેલી ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની તમામ અરજીઓને અપાત્ર બનાવે છે. તેથી, ઈરાદો સ્પષ્ટ છે કે, ૨૦૧૭ ના નિયમોના પ્રારંભની તારીખે અને ત્યારપછી, જો કોઈ અરજીઓ પેન્ડિંગ હોય, તો સદર અરજીઓ અપાત્ર બનશે. પ્રોવાઈઝો સાથે વંચાણે લેતાં નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૨) માં નિર્ધારિત સંભાવનાઓ જોતાં, તે સ્પષ્ટ છે કે તે કેસોને બચાવી લીધેલા કેસો તરીકે ગણવાના છે અને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે વિચારવામાં આવશે. કોઈપણ સંજોગોમાં, તે કેસો મંજૂર કરાયેલા વર્ગમાં આવશે નહીં. તેથી, ૨૦૧૭ ના નિયમોના પ્રારંભની તારીખે અને ત્યારપછી, નિર્દિષ્ટ

ગૌણ ખનિજોના સંબંધમાં તમામ ક્વોરી લીઝ, જેની સાથે આ કોર્ટ સંબંધિત છે, તે માત્ર ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૮ સાથે વંચાણે લેતાં નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૩) દ્વારા સંચાલિત થશે. ૫ વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી તે કેસો ૨૦૧૭ ના નિયમો મુજબ સંચાલિત થશે, એટલે કે હરાજી દ્વારા, જે નિયમો પાછળનો મુખ્ય હેતુ છે.

૨૫. કેટલાક કેસોમાં, એવી પણ દલીલ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે લીઝ ડીડના અમલ પછી અને ૨૦૧૭ ના નિયમો મુજબ, લીઝ લંબાવવામાં આવી છે. જો એમ માની લઈએ કે લીઝ લંબાવવામાં આવી છે, તો પણ તે પોતાનામાં જ ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) ના કલોઝ (બી) હેઠળ અરજદારોના કેસને આવરી લેશે નહીં. એવી પણ દલીલ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે ૨૦૧૭ ના નિયમો અમલમાં આવ્યા પહેલાં એટલે કે તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં કલેક્ટર દ્વારા ગ્રાન્ટ ઓર્ડર જારી કરવામાં આવ્યા હોય તેવા કેસોને અલગ શ્રેણીમાં ગણવામાં આવે, જેથી તેને ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) ના કલોઝ (બી) હેઠળ આવરી શકાય. તેવી જ રીતે, એવા કેસો છે જેમાં રાજ્ય સરકારે કલેક્ટરના હુકમને ૨૬ કરતી વખતે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરી છે અને ક્વોરી લીઝના અમલની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે. બંને સંભાવનાઓમાં, તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં કોઈ ક્વોરી લીઝ કરવામાં આવી નથી. કોઈ લીઝ ડીડના અમલના અભાવે, સદર દલીલો સ્વીકારવી શક્ય નથી, કારણ કે નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) ના કલોઝ (બી) ના દાયરામાં આવરી લેવા માટે લીઝ પહેલેથી જ ચાલુ હોવી જોઈએ. એ સાચું છે કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ પહેલાં હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા છે પરંતુ કોઈ લીઝ ડીડ અસ્તિત્વમાં નથી, જે માત્ર સંયોગિક પરિસ્થિતિ છે જે અરજદારોને ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૧૨ ના પેટા-નિયમ (૧) ના કલોઝ (બી) ની જોગવાઈઓના લાભો મેળવવા માટે અપાત્ર બનાવે છે.

૨૬. હવે એ સુસ્થાપિત છે કે એકવાર નિયમો અમલમાં આવ્યા પછી કેસો પર પ્રવર્તમાન નિયમો મુજબ વિચારણા કરવાની રહેશે. આ સંદર્ભમાં, ગુજરાત રાજ્ય વિ. ગીગનભાઈ નથુભાઈ

કારોતરા (ઉપર મુજબ) ના કેસનો ચુકાદો થોડી મદદ કરશે. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષનો એક મુદ્દો હતો:

૧. શું તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ ના રોજ વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા હોવાને ધ્યાનમાં રાખીને, ૨૦૧૭ ના નિયમોથી અપ્રભાવિત રહીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની અરજીઓનો નિર્ણય કરવાનો સત્તાવાળાઓને નિર્દેશ આપી શકાય?

ડિવિઝન બેન્ચે પેરા પ.૪, પ.૫, પ.૫.૧ અને પેરા ૬ માં નીચે મુજબ ઠેરવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:

પ.૪ નિયમ ૨૯ મુજબ, અરજદારોની અરજીઓ પાત્ર ન હતી. તેમના કિસ્સામાં, લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ અગાઉની લેખિત મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી, અરજીઓની પાત્રતા અથવા વિચારણા લાવવા માટે કોઈ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો. ૨૦૧૭ ના નિયમો તારીખ ૨૫/૦૪/૨૦૧૭ થી પહેલેથી જ અમલમાં આવી ગયા હતા. રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ માત્ર કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો. અન્યથા પણ, અમલમાં રહેલા વૈધાનિક નિયમોને બાયપાસ કરીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરી શકાતી નથી.

પ.૫ એકવાર નિયમ ક્ષેત્ર ધરાવે છે, જેણે ક્વોરી લીઝ અરજીઓના નિકાલની ચોક્કસ પદ્ધતિ પૂરી પાડી છે, ત્યારે તે તમામ કેસોમાં લાગુ કરવી પડશે. અનિર્ણિત પેર્લિંગ અરજીઓને અગાઉની પ્રક્રિયા દ્વારા સંચાલિત થવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. કલેક્ટરે અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણીને યોગ્ય રીતે વર્ત્યા હતા. નવા નિયમોમાં હરાજની પદ્ધતિ પૂરી પાડવામાં આવી હોવાથી, અરજદારો માટે તેમણે જે જમીનની માંગણી કરી હતી તેના સંબંધમાં ક્વોરી આપવા માટે જ્યારે પણ હરાજ યોજાય ત્યારે તેમાં ભાગ લેવા માટે હંમેશા માર્ગ ખુલ્લો હતો.

પ.૫.૧ માત્ર એટલા માટે કે રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ નિયમ અમલમાં આવ્યા પહેલાં કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો, તે અરજદારો માટે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અધિકાર ઊભો કરશે નહીં. તેમજ એવી દલીલમાં કોઈ તથ્ય નથી કે કલેક્ટરે સમય

વીતી ગયા પછી નિર્ણય કર્યો હતો અને તે દરમિયાન વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા હતા. નિયમો અમલમાં આવવાનો સમય તત્વ અને નિયમો હેઠળ અરજદારોની અરજીઓને અપાત્ર ગણતો કલેક્ટરનો નિર્ણય માત્ર સંયોગિક હતો અને તેમાંથી કંઈ મેળવી શકાય તેમ નથી.

૬. અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ એ આવે છે કે ગુજરાત માઈનોર મિનરલ રૂલ્સ, ૨૦૧૭ જેમ અમલમાં આવ્યા, તેમ ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે પેર્મિટિંગ રહેલી અરજીઓ નિયમો પહેલાંની સ્થિતિ અનુસાર વિચારણા માટે પાત્ર ન હતી. ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાના તમામ કેસો માટે નવા વૈધાનિક નિયમો અનિવાર્યપણે લાગુ કરવાના રહેશે. અરજદારોની અરજીઓ અપાત્ર અને નિર્ણયક બની ગઈ હતી.

૨૭. સમાપન કરતાં પહેલાં, અરજદારો વતી ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ સાથે વ્યવહાર કરવો જરૂરી છે. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ અને અન્ય વિ. પી. કૃષ્ણામૂર્તિ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, તમિલનાડુ માઈનોર મિનરલ્સ કન્સેશન રૂલ્સ, ૧૯૫૯ ના નિયમ ૩૮-એ ની માન્યતાને પડકારવામાં આવી હતી જેણે લીઝ બંધ કરવાની જોગવાઈ કરી હતી. સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠેરવ્યું કે એકવાર કાયદેસર રીતે મંજૂર કરાયેલ લીઝ નોટિસ અને સુનાવણી વિના અકાળે સમાપ્ત કરી શકાતી નથી. પ્રસ્તુત કેસમાં, ૨૦૧૭ ના નિયમોની શરૂઆત પછી, લીઝ ૩ વર્ષ અથવા ૫ વર્ષ માટે કરવામાં આવી છે અને કેટલાક કેસોમાં ૫ વર્ષથી થોડી વધુ મુદત માટે લંબાવવામાં આવી છે, કોઈ સ્પષ્ટ સમાપ્તિ અથવા અકાળ સમાપ્તિ નથી. કોઈ કાપ અથવા અણધારી અટકાયત નથી અને લીઝના સમયગાળાના આધારે તે પૂર્ણ થઈ ગઈ છે. તેથી, નિર્ધારિત સિદ્ધાંત કેસની હકીકતો પર લાગુ થશે નહીં.”

૮. ૨૦૨૪ (૨) જી.એલ.આર. ૧૬૧૫ : ૨૦૨૪ (૨) જી.એલ.એચ. ૫૨૩ માં

રિપોર્ટ થયેલ ગુજરાત રાજ્ય વિ. અરવિંદભાઈ ઠાકોરભાઈ કાયસ્થના

કેસમાં, આ કોર્ટની માનનીય ડિવિઝન બેન્ચે પેરા - ૧૧, ૧૭ અને ૨૧ માં

નીચે મુજબ ઠેરવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

“૧૧. પ્રસ્તુત કેસમાં, ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ અગાઉની લેખિત મંજૂરી અરજદારને જણાવવામાં આવી ન હતી. ભૂસ્તરશાસ્ત્રી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૪/૩/૨૦૧૭ ના હુકમ દ્વારા માઈનિંગ પ્લાનની મંજૂરી ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવાની અન્ય શરતોની પરિપૂર્ણતાને આધીન હતી અને તે નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૨) ના અર્થમાં ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટેની અગાઉની લેખિત મંજૂરી સમાન ગણાશે નહીં. સ્વીકાર્યપણે, સરકાર દ્વારા અરજદારની તરફેણમાં ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં કોઈ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં આવ્યો નથી. વધુ સ્પષ્ટતા કરી શકાય કે અરજદારને મોકલવામાં આવેલા તારીખ ૪/૩/૨૦૧૭ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા ભૂસ્તરશાસ્ત્રીની કચેરી દ્વારા માઈનિંગ પ્લાનની મંજૂરી શરતોને આધીન હતી જે અરજદાર દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવી ન હતી. તેથી અરજદારની પેનિંગ અરજી તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ ના રોજ સદર નિયમ અમલમાં આવતાં ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૨૯(૧) ના આધારે અપાત્ર બની ગઈ છે.

૧૭. રિટ અરજી અને હાલની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલના રેકૉર્ડ પરથી પ્રતિબિંબિત ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે શોધીએ છીએ કે વિદ્વાન સિંગલ જજે અરજદારના કેસને બચાવી લીધેલા કેસોની શ્રેણીમાં ગણવામાં અને એવું ઠેરવવામાં કાયદામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે કે પર્યાવરણીય મંજૂરી પ્રમાણપત્ર સમયસર રજૂ કરવામાં ન આવ્યું હોવા છતાં, રિવિઝનલ ઓથોરિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૯/૦૬/૨૦૧૪ ના હુકમને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદાર ક્વોરી લીઝના નવીકરણ માટે પોતાની અરજી પર વિચારણા માટે હકદાર છે. વિદ્વાન સિંગલ જજે નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૧) ની અસરને સંપૂર્ણપણે અવગણી છે, જે હેઠળ બચાવી લીધેલા કેસો માટે માત્ર બે જ શરતો નિર્ધારિત છે, પ્રથમ જ્યાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે અગાઉની લેખિત મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને બીજું, જ્યાં સરકાર દ્વારા ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે લેખિતમાં લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં આવ્યો હોય. મૂળ અરજદાર આમાંની કોઈપણ શ્રેણીમાં

ન આવતા હોવાથી, મૂળ અરજદારના કેસને બચાવી લીધેલા કેસ તરીકે ગણી શકાય નહીં.

૨૧. અમે વધુમાં નોંધી શકીએ છીએ કે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૧૮/૨૦૨૩ માં તારીખ ૧૩/૧૦/૨૦૨૩ ના તાજેતરના નિર્ણયમાં, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે નિયમ ૨૯ ના પેટા-નિયમ (૧)(૨), પેટા-નિયમ (૬) ની અસર નોંધી છે અને ઠેરવ્યું છે કે ૨૦૧૭ ના નિયમો મુજબ, તેમાંના અરજદારોની અરજીઓ અપાત્ર હતી કારણ કે લીઝ મંજૂર કરવા માટે કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ અગાઉની લેખિત મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી, કે તેમની પાત્રતા લાવવા માટે કોઈ લેટર ઓફ ઇન્ટેન્ટ જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો. રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ હકારાત્મક વિચારણા માટે કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો તે હકીકત હોવા છતાં, તારીખ ૨૪/૦૫/૨૦૧૭ થી અમલમાં આવેલા પ્રવર્તમાન વૈધાનિક નિયમોને બાયપાસ કરીને ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરી શકાતી નથી. એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે એકવાર નિયમ ક્ષેત્ર ધરાવે છે જેણે ક્વોરી લીઝ અરજીઓના નિકાલની ચોક્કસ પદ્ધતિ પૂરી પાડી છે ત્યારે તે તમામ કેસોમાં લાગુ કરવાની રહેશે. અનિર્ણિત પેનિડિંગ અરજીઓનો અગાઉની પ્રક્રિયા હેઠળ નિર્ણય કરવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં. નવા નિયમોમાં હરાજીની પદ્ધતિ પૂરી પાડવામાં આવી હોવાથી, અરજદારો માટે તેમણે જે જમીનની માંગણી કરી હતી તેના સંબંધમાં ક્વોરી લીઝ આપવા માટે જ્યારે પણ હરાજી યોજાય ત્યારે તેમાં ભાગ લેવા માટે હંમેશા માર્ગ ખુલ્લો હતો. માત્ર એટલા માટે કે રિવિઝનલ ઓથોરિટીએ ૨૦૧૭ ના નિયમો અમલમાં આવ્યા પહેલાં કેસ રિમાન્ડ કર્યો હતો, તે ક્વોરી લીઝ મંજૂર કરવા માટે (તેમાંના) અરજદારો માટે કોઈ અધિકાર ઊભો કરશે નહીં. તેમજ એવી દલીલમાં કોઈ તથ્ય ન હતું કે કલેક્ટરે લાંબા સમય પછી બાબતનો નિર્ણય કર્યો હતો અને તે દરમિયાન વૈધાનિક નિયમો અમલમાં આવ્યા હતા. નિયમો અમલમાં આવવાનો સમય તત્વ અને નિયમો હેઠળ (તેમાંના) અરજદારની અરજીઓને અપાત્ર ગણતો કલેક્ટરનો નિર્ણય માત્ર સંયોગિક હતો અને તેમાંથી કંઈ મેળવી શકાય તેમ નથી.”

૧૦. અરવિંદભાઈ ઠાકોરભાઈ કાયસ્થ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમને સ્પેશિયલ લીવ ટુ અપીલ (સી) નં. ૧૪૬૭૫/૨૦૨૪ દાખલ કરીને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે તારીખ ૧૯/૦૭/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા અપીલ રદ કરી હતી અને આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમની પુષ્ટિ કરી હતી.
૧૧. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલો અને અરજીઓમાં કરાયેલી રજૂઆતો તથા આ કોર્ટ અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયોને ધ્યાનમાં લેતાં, એવું જણાય છે કે સમાન મુદ્દો વિદ્વાન સિંગલ જજ તેમજ આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જેની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સુધી પુષ્ટિ થઈ હતી. હવે, હાલના કેસની હકીકતો અને આ કોર્ટ તેમજ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે હાલની અરજીઓ નામંજૂર થવાને પાત્ર છે.
૧૨. ઉપરોક્ત પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, મને હાલની અરજીઓમાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે કોઈ તથ્ય જણાતું નથી અને અરજીઓમાં કોઈ ગુણદોષ ન હોવાથી તે નામંજૂર થવાને પાત્ર છે. તદનુસાર, બંને અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવે છે. રુલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. અગાઉ આપવામાં

આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય, તો તે તાત્કાલિક અસરથી
રદબાતલ રહેશે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં.

(હેમંત એમ. પ્રચ્છક, ન્યાયમૂર્તિ)

વી.આર. પંચાલ

This is an AI-Assisted Translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.